Del din passion

Livgivende møder på tværs af generationer og livsvilkår

Modelbeskrivelse

Udviklet og afprøvet af frivillige og kommunale kræfter i Odsherred

Udarbejdet af Socialt Udviklingscenter SUS

Indhold

HVAD ER 'DEL DIN PASSION'? 3

MÅLGRUPPE OG REKRUTTERING 4

DEL DIN PASSION I PRAKSIS 6

HVILKE FORSKELLE KAN DET GØRE – OG HVAD SKAL DER TIL? 11

ORGANISERING 15

ROLLER OG KOMPETENCER 19

FORTÆLLINGER FRA UNGE OG ÆLDRE 22

BILAG 28

Hvad er 'Del din passion'?

Modellen kort fortalt

'Del din passion' er en måde at skabe møder og relationer mellem frivillige seniorer (60+ere) og udsatte unge, med afsæt i et fælles tredje. Når det lykkes, er det givende for både 60+ og unge. De unge oplever en relation til et andet menneske, som bliver gensidig og givende, og hvor den fælles interesse skaber en anden ramme om at være sammen end de 'hjælperelationer' de er vant til. De oplever at vokse og få mere tro på sig selv. 60+erne oplever glæden ved at være en hjælp og støtte for de unge og har samtidig glæde ved at lave noget sammen og give deres viden videre.

> *En ung kvinde sagde, at hun gerne ville lære at kniple, men det var jo nok ikke muligt. Og så kontaktede projektet mig og spurgte jeg ville lære hende at kniple – sådan kom det i gang og nu har vi mødtes hver – hver anden uge i 2 ½ år. Jeg er blevet en del af hendes hverdag. Det har jeg det fint med. Det har udviklet sig fra at lære at kniple til en personlig og forpligtende relation. Det giver mig en glæde ved at kunne hjælpe et andet menneske – og så har vi jo en fælles en interesse. Kombinationen er særlig.* ***(60+er)***

> *Inger kan kniple og det ville jeg gerne lære. I begyndelsen kniplede vi næsten hele tiden, når vi mødtes. I dag snakker vi det meste af tiden og knipler lidt. Det har udviklet sig til et venskab, som jeg håber vil vare i årene frem. Inger hjælper mig med at finde ud af ting fx i kommunen – og jeg hjælper omvendt hende med fx hendes Ipad. Hun er en person, som jeg stoler på og som er god til at lytte.* ***(Ung)***

Samtidig er Del din passion model for, hvordan man kan arbejde tæt sammen på tværs af frivillige og kommunale indsatser for unge. Det tætte samspil er nødvendigt, da begge parter har brug for hinanden. For kommunen hjælper det med at skabe veje til deltagelse og ikke-professionelle relationer for de udsatte unge, som ofte oplever ensomhed og isolation. For de frivillige er de kommunale ungeindsatser en nødvendig bro til at skabe kontakt til relevante unge.

Endelig er Del din passion et eksempel på, hvordan man kan engagere en bred vifte af frivillige i at være noget for og med unge med afsæt i egne interesser og viden. På de næste sider kan du læse mere om Del din passion modellen.

Fakta:
Del din passion er udviklet i 2018-2021 i et tæt samarbejde mellem frivillige og kommunale kræfter i Odsherred. Projektet var støttet af Veluxfonden under overskriften 'ældre som ressource'. I projektperioden har projektet været forankret hos en styregruppe af frivillige, der var knyttet til en bred vifte af foreninger. Projektledelsen har været delt mellem en frivillig og en medarbejder i den kommunale ungeenhed. Initiativet planlægges videreført i et fortsat samarbejde mellem Odsherred kommunes ungeenhed og frivilliggruppen.

Målgruppe og rekruttering

Hvem er 'Del din passion' for, og hvordan får man dem med ombord?

Del din passion retter sig på samme tid mod ældre borgere og udsatte unge. For de ældre rummer Del din passion en mulighed for at engagere sig i at gøre en forskel i lokalsamfundet, med afsæt i deres viden og interesser. I Del din passion kalder vi den del af målgruppen for 60+erne, da det er en bred gruppe, der ikke nødvendigvis er pensioneret og ikke nødvendigvis forstår sig selv som 'ældre'. Nogle af 60+erne vil være erfarne frivillige, som allerede er involveret i lokalsamfundets foreningsliv. For dem kan Del din passion være en ny måde at gøre en forskel på. Andre vil være nye frivillige, som rekrutteres på baggrund af en interesse, viden eller kunnen, som en ung efterspørger.

Fakta

- √ *74 unge har deltaget i Del din passion aktiviteter. Heraf har 7 unge deltaget aktivt i udvikling af Del din passion modellen.*
- √ *26 60+ere har medvirket i Del din passion. Heraf har 9 deltaget aktivt i udvikling af Del din passion modellen.*
- √ *Der har været kontakt med 48 foreninger, grupperinger og enkeltildsjæle*

Ungemålgruppen består af unge mellem 13 og 30 år i en udsat position, som kan have glæde af mødet og interessefællesskabet med ressourcestærke 60+ere. Det vil typisk være unge, der oplever ensomhed, mangler netværk eller står udenfor fællesskaber som uddannelse, arbejde og fritidsliv. For nogle vil interessen være det afgørende, mens det for andre er samværet og relationen til en 'moden voksen', der er bærende. Fælles for de unge er, at kun få på forhånd vil formulere ønske om fælles aktivitet med en 60+. Derfor er en stærk rekrutteringsstrategi afgørende for at nå målgruppen.

Rekruttering

I 60+ gruppen er der brug for at begynde med at samle en kernegruppe af aktive ældre, som ønsker at forme og bære initiativet. De kan med fordel rekrutteres i lokalsamfundets aktive foreninger og grupperinger, hvor der ofte vil findes ildsjæle, som ønsker at gøre en forskel og som kan se en idé i at give flere unge adgang til forenings- og fritidslivet. Engagementet kan godt begynde ved en interesse i at få flere unge med i egen forening, men vil undervejs også skulle bæres af interesse for de unge og fællesskabet om at gøre en forskel for

> *Jeg har været med fra begyndelsen. Når jeg skal være ærlig, så jeg gik egentlig med fordi jeg gerne vil give min forening andel i projektmidlerne. Jeg har været bankmand hele mit liv, så jeg er nok lidt miljøskadet. Men sådan gik det ikke. Til gengæld åbnede der sig en ny verden for mig; jeg mødte unge og hørte om livsomstændigheder, som jeg slet ikke vidste noget om. Efterhånden blev jeg grebet af de unge.* ***(60+er)***

dem.

Ved at bygge projektet op om en stærk og lokalt forankret gruppe af kernefrivillige sikrer man et godt grundlag for løbende rekruttering af yderligere 60+frivillige, som kan indgå i konkrete match med unge, når behovet opstår. De kernefrivillige vil ofte kende nogen, der kender nogen, som de kan engagere, når en ung har formuleret en interesse, som ikke kan dækkes af kernegruppen selv.

For at nå ud til ungemålgruppen er der brug for et tæt samarbejde med de aktører, som er i kontakt med udsatte unge, og som ser det som en del af deres opgave at understøtte unges adgang til deltagelse. Rekrutteringen af unge er afhængig af, at relevante socialarbejdere kender og bygger bro til projektet, når de møder en ung, der kunne have glæde af interessefællesskabet med en 60+. Det er en styrke for projektet, hvis man involverer nogle af de unge i selve projektudviklingen – enten ved at invitere dem ind i kernegruppen eller ved at spørge dem til råds undervejs, så ungeperspektivet bliver en del af projektudviklingen.

> *En af lærerne på min skole foreslog at jeg tog med til et matchmøde. Her mødte jeg en kvinde, som på en god måde var nysgerrig på, hvad jeg havde lyst til at lave/lære. Jeg havde i længere tid haft lyst til at lære at kniple. 'Jeg kender en' fortalte hun og efterfølgende satte hun mig i forbindelse med Inger. Det var en god måde; hun var nysgerrig på mine ideer.* ***(Ung)***

En løbende udfordring i rekrutteringen er, at mange 60+ vil involvere sig hvis der er en konkret ung, de kan matche med, mens unge har brug for billeder på, hvad der er 'at vælge imellem'. Der er derfor brug for at skabe et netværk af frivillige 60+, der gerne vil bidrage, men uden at vide om der bliver brug for lige deres interesse. Samtidig er der brug for at rekruttere frivillige, som gerne vil gå i en åben og nysgerrig dialog med unge om, hvad de unge interesser sig for eller gerne vil lave. Hvis de unge har interesser eller drømme, den frivillige ikke selv kan byde ind med, skal projektet kunne rekruttere og bygge bro til relevante 60+ere.

Det lærte vi …

Det er mindre vigtigt, om den ældre målgruppe er over 60. Det vigtige er at rekruttere 'modne voksne', som har en interesse eller en viden, de har lyst til at mødes med en udsat ung om, og som kan se sig selv i 60+fællesskabet.

I ungegruppen var det nemmest at få kontakt til de helt unge og de unge voksne. De 15-18-årige orienterede sig mod deres jævnaldrende og var svære at rekruttere.

Rekrutteringen af unge skete især gennem tæt samarbejde med et uddannelsestilbud for udsatte unge, hvor en del af kontakten skete i skoletiden, samt gennem kommunens ungeguider, som koordinerer indsatsen for unge mellem 13 og 25 år. Der blev brugt tid og energi på at samskabe gode veje til ungerekruttering.

Del din passion i praksis

Hvordan kan forløbet se ud?

Kernen i Del din passion er at skabe match mellem unge og ældre, som giver mening og værdi for begge parter, og som bygger på en fælles interesse. Erfaringen fra Del din passion er, at det er vigtigt at være åben for den brede vifte af mulige veje, et forløb kan gå. Samtidig er erfaringen, at mødet om det fælles tredje (frem for den unges personlige eller sociale udfordringer) bør være fællesnævneren i alle forløb. Et særligt kendetegn ved Del din passion er, at muligheden for at gøre noget sammen med et – i de unges øjne – gammelt menneske ikke som udgangspunkt vil stå højt på manges ønskeliste. Det er erfaringen, at matchet med en 60+er i høj grad kan opfylde noget, de unge oplever at have brug for: fællesskab, det at være sammen om noget, det at have et menneske i sit liv som *ikke* er professionel, det at lære noget man selv har lyst til osv. Men som udgangspunkt vil de fleste unge ikke selv opsøge mødet med 60+erne. Derfor starter forløbet allerede ved rekrutteringen, fordi der er brug for at skabe et første møde, hvor unge og 60+ere får mulighed for at finde hinanden og opdage fællesflader.

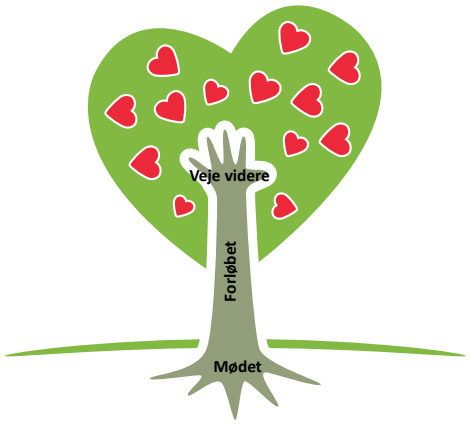

Et forløb i Del din passion kan derfor deles op i tre faser, som hver især rummer forskellige mulige veje at gå:

1. det første møde
2. matchforløbet
3. afrunding/veje videre

Fase 1: Det første møde

Der er brug for opfindsomhed, når der skal skabes møder, hvor unge får øje på mulighederne i (og dermed lyst til) at gøre noget sammen med en eller flere 60+ere. I Del din passion er der udviklet fire forskellige måder at skabe et første møde på. Den første måde er at holde fælles matchmøder, hvor en gruppe unge og en gruppe 60+ere mødes og taler om, hvad de hver især er interesseret i, for på den måde at lede efter mulige match – personligt såvel som interessemæssigt. Det kan være en udfordring at få unge ind over dørtærsklen til disse møder. Derfor er der brug for at samarbejde med aktører

> *Jeg var med til et matcharrangement hvor en ung læste et af sine digte op. Det blev jeg ret fascineret af, og vi endte med at lave en udstilling sammen, hvor en anden ung tog billeder, der passede til digtet (60+er)*

som arbejder med de unge i hverdagen, og som kan gøre matchmødet til en aktivitet i den hverdag (fx undervisning), de unge i forvejen er en del af. Det har især fungeret godt, når 60+erne udover at fortælle om egne interesser også har spurgt ind til de unges drømme og interesser. Man kan også lave 1:1 matchmøder mellem en ung og en 60+, som man i forvejen ved har en fælles interesse. De udspringer af, at en ung har givet udtryk for en interesse. Enten på et fælles matchmøde eller over for en af de professionelle de møder i hverdagen, som så bygger bro til Del din passion. De individuelle matchmøder er en fælles undersøgelse af, om de to personer har lyst til at lave noget sammen og en mulighed for at aftale det videre forløb. Det er også en mulighed at afholde foreningsmatchmøder, hvor en gruppe af unge bliver inviteret på besøg i en forening for at afprøve, om det er noget for dem og for at møde nogle af de 60+ere, som er i foreningen og vil kunne være med til at byde interesserede velkommen i fællesskabet. Endelig kan man afholde møder rundt om en konkret aktivitet – at bygge noget, at spille petanque m.m. Det er en aktivitet i sig selv men kan samtidig give mulighed for, at unge og ældre finder hinanden, og at unge opdager noget, de måske kunne have lyst til at gøre sammen med en 60+er. I bilag 5 findes en oversigt over forskellige veje til matchforløb, som har været afprøvet i Del din passion i Odsherred.

> *Jeg blev tvunget til at møde op til et fælles matchmøde på skolen – okay, jeg var lidt nysgerrig, men havde også meget modstand. Jeg var på det tidspunkt meget indelukket og havde svært ved at kontakte nye mennesker. Jeg mødte Lone og hun spurgte, hvad jeg har lyst til. Øh, det vidste jeg ikke lige, men kom så i tanke om, at jeg tit har haft lyst til at lære at lave gammeldags mad.* ***(Ung)***

Fase 2: Matchforløbet

> ***Fakta***
>
> - √ *Der har været afholdt 3 fælles matchmøder, 39 1:1 match-møder, 3 foreningsmatchmøder og 2 aktivitetsbaserede matchmøder i projektperioden.*
> - √ *Der har været 5 kortere matchforløb (1-2 møder ud over matchmødet), og 11 længerevarende matchforløb.*
> - √ *Nogle unge og ældre har indgået i flere forskellige matchforløb.*
> - √ *6 unge var fortsat del af et match ved projektets afslutning*

Når en ung og en 60+er (eller flere) er blevet enige om, at de gerne vil noget sammen starter matchforløbet. Hvordan det former sig kommer helt an på personer, interesser og formål. Forløbet kan være kortere eller længere, og det kan være forskelligt hvad det fører til. I nogle forløb har den unge noget, de gerne vil lære (fx at lægge budget, at regne eller at lave mad). I nogle forløb har matchet fokus på at opbygge en personlig relation med det fælles tredje som

samlingspunkt. I andre tilfælde har forløbet til formål at bygge bro til et eksisterende frivilligt fællesskab, hvor 60+erens rolle er at bygge broen – typisk til et fællesskab de allerede selv er en del af. Forløbet kan også handle om, at en gruppe af unge og 60+ere samles om at skabe et nyt fællesskab rundt om en fælles interesse (fx kunst eller madlavning). Andre gange består forløbet af en afgrænset fælles aktivitet, hvor unge og 60+ere gør noget sammen (fx bygger eller spiller), som er en god, fælles oplevelse og som måske åbner for nye match. Det særlige ved de afgrænsede aktiviteter er, at de både udgør et lille matchforløb i sig selv, men samtidig også er et matcharrangement, hvor det er muligt for unge og 60+ere at finde hinanden op opdage fælles interesser.

Det er afgørende, at matchforløbet er – og opleves som – frivilligt for begge parter. Fordi de unge ofte rekrutteres gennem professionelle kontakter er det en særlig opmærksomhed i forhold til de unge. Hvis man er en del af en professionel indsats, kan man som ung opleve et vis pres på at gøre ting, som 'de voksne' mener vil være godt for én. Men erfaringen er, at matchet med en frivillig kun fungerer, hvis det udspringer af reel lyst.

Nogle match vil kunne fungere selv, men det kan være vigtigt at være opmærksom på, om enten den unge eller den ældre har brug for sparring eller ekstra opbakning. Derfor styrker det matchforløbene, hvis Del din passions koordinator følger op ved at spørge 60+eren, hvordan det går. Den unges professionelle kontakt (fx sagsbehandler, kontaktperson eller lærer) kan understøtte ved at følge nysgerrigt op med den unge, og evt. tilbyde støtte, hvis den unge ønsker det. På den måde bliver det muligt at opdage, hvis der er brug for en ekstra hånd for at gøre matchforløbet til en god oplevelse for begge. I bilag 3 findes en beskrivelse af, hvordan koordinator og kommunale kontaktpersoner kan følge op og samarbejde i forløbet.

Det lærte vi…

√ *I begyndelsen blev der udarbejdet en matchaftale, som begge parter skulle underskrive. Det viste sig at være alt for formelt og skræmme især de unge væk. I dag indgås blot en mundtlig aftale mellem 60+er og ung. Projektlederen i Del din passion registrerer matchet i et skema for at kunne bevare overblikket over igangværende match og kunne følge op. (se bilag 1)*

Fase 3: Afrunding/veje videre

Der er en række forskellige måder, et matchforløb kan afrundes på. I nogle tilfælde udvikler matchforløbet sig til en varig relation, som eksisterer uafhængigt af Del din passion. Her er det altså ikke selve matchet der afrundes, men snarere dets relation til Del din passion der mister sin relevans. Måske bevarer 60+eren og/eller den unge sin relation til Del din passion og indgår i andre match, men den konkrete relation lever

videre i egen ret. Andre gange fører matchet til, at den unge bliver integreret i det fællesskab, de i første omgang følges med 60+eren ind i. Her udfases relationen til 60+eren efterhånden, som tilhørsforholdet til hele fællesskabet bliver stærkere, og den unge bliver 'en af holdet'. I nogle tilfælde ophører matchet, da den unge ikke dukker op eller ønsker at slutte matchet. Ønsket om at slutte matchet kan handle om, at man har lært det, man ville lære (fx matematik), og derfor ikke længere har brug for at mødes med 60+eren. Det kan også være, at den unge alligevel ikke ønsker at være en del af den fælles aktivitet, at matchet med 60+eren ikke fungerer, eller at den unges hverdag er så præget af ustabilitet, at det er svært for ham eller hende at holde fast i at mødes.

I og med, at grundene til at et matchforløb slutter kan være så forskellige, er opfølgning og evt. støtte og sparring vigtig. Hvis den unge ønsker, men har svært ved at fastholde kontakten, kan der være brug for støtte fra fx kontaktpersoner eller andre tæt på den unge. Der kan også være brug for sparring til 60+eren om håndtering af og forståelse for ustabilitet fra den unge. Flere 60+ frivillige beskriver, at de har skullet lære, at ustabilitet ikke nødvendigvis betyder, at de bliver valgt fra, men at der er brug for at de rækker ud.

Det lærte vi…

√ *På en workshop for 60+ blev 3 unge inviteret med i udviklingen af Del din passion. De unge fortalte blandt andet, at de havde en lang historie bag sig af ikke at lykkes. "Når vi ikke får dukket op til en aftale, så tænker vi at vi igen er mislykkede. Så har vi brug for at I viser, at I gerne vil os". For 60+erne blev det en ny erkendelse af, hvad der er på spil for de unge i matchet.*

> *Eks. 1: På et fælles matchmøde spurgte en 60+er nysgerrigt ind til en ungs interesser. Hun kom i tanke om, at hun gerne ville lære at lave gammeldags mad. 60+eren var en del af en gruppe (Odsherredoptimisterne), som gerne ville mødes om at lave mormor mad. Efterhånden kom flere unge og ældre til. Det har udviklet sig til et varigt fællesskab.*
>
> *Eks. 2: 'Del din passion' aftalte med et undervisningstilbud for udsatte unge at en gruppe af eleverne (i skoletiden) var med til at bygge et Skt. Hans bål, som en kunstner havde designet. Byggearbejdet blev en god, fælles oplevelse for begge parter, men plads til gode samtaler på tværs af generationer undervejs i arbejdet.*
>
> *Eks. 3: En ung deltog i et matcharrangement, hvor hun læste egne digte op. Det førte til et match mellem hende, en 60+er og en anden ung der tog billeder. Sammen lavede de en kunstudstilling på biblioteket, der koblede digte og billeder. Siden førte det til, at en gruppe unge og 60+ere oprettede en kunstforening med de unges kunst i centrum. Kunstforeningen opløstes efter nogle måneder, men nogle unge nåede at blive bestyrket i at kunne noget med deres kunst.*

Eks. 4: En ung og en 60+er blev matchet 1:1 fordi den unge ønskede at synge i kor, men var usikker og genert. De mødtes første gang på den unges specialskole sammen med en kontaktperson. Matchforløbet bestod i at 60+eren inviterede den unge med i det kor, hun var med i. Hun understøttede i en periode den unge i at komme afsted og føle sig velkommen i korfællesskabet. I dag er den unge med i koret på 3. år, og har ikke brug for den ekstra hånd fra 60+eren.

Hvilke forskelle kan det gøre – og hvad skal der til?

Om deltagernes udbytte og det, der skal til for at lykkes

At være sammen om et fælles tredje kan være givende for både unge og 60+ere, men på forskellige måder. I projektudviklingen har der ikke været fokus på kvantitativ indsamling af viden om effekter, men i stedet på indsamling af fortællinger fra nogle af dem, som har været involveret i ét eller flere matchforløb. Det er derfor ikke muligt at sige noget om, hvor mange der har oplevet hvilket udbytte. Men det er muligt at lære af de gode fortællinger: hvad er det for et udbytte, man kan have af Del din passion, når det fungerer. Og det er også muligt at få et indblik i noget af det, der skal til for at lykkes.

Fakta

Evalueringen af Del din passion har haft primært fokus på 60+ernes udbytte, fordi projektperioden var finansieret af Veluxfondens pulje 'ældre som ressource'

- √ *Der er gennemført individuelle og/eller gruppeinterview med 14 60+ere.*
- √ *Der er gennemført interview med 7 unge i projektets begyndelse og 3 unge i projektets sidste fase.*
- √ *Der er lavet gruppeinterview med projektets forretningsudvalg på 4 personer.*
- √ *Der er lavet 9 fortællinger med afsæt i interviews. Se afsnittet ' fortællinger' bagerst i modelbeskrivelsen.*

60+er: Jeg gør noget for andre og jeg lærer noget om de unge

Blandt projektets 60+ere er det især to ting, der opleves som givende. For det første oplever de en glæde ved at gøre en forskel for unge, der har det svært. Det kan handle om glæden ved at se de unge vokse og få selvtillid. Det kan også være det at give sin viden og kunnen fra sig. Og det kan handle om at blive et vigtigt menneske i den unges liv og på den måde blive en netværksperson, som den unge ellers mangler. For det andet giver flere 60+ere udtryk for, at de lærer noget om de unge og deres liv, som de ikke før kendte til. For nogle skaber det en ny forståelse for de unge de møder i gadebilledet, som de måske før ville tage afstand fra eller have svært ved at forstå. For andre giver det

> *Det har været et frirum, hvor hun kunne tale frit. Jeg er blevet en del af hendes hverdag. Det har jeg det fint med* ***(60+er)***

> *Jeg er kommet ind i et andet miljø, hvor man opdager, at de unge, der står og ryger og som man måske kunne have lyst til at gå en bue uden om – at det behøves man ikke. De er jo bare mennesker, og jeg har lært noget om de vilkår, de vokser op under.* ***(60+er)***

> *Det giver mig righoldig indsigt i, hvor meget de unge indeholder.* ***(60+er)***

> *Når man lige har mistet sin mand er det godt at have noget at gå op i. Her kommer jeg ud og jeg laver noget der interesserer mig.* ***(60+er)***

et nyt syn på udsatte unge, som de måske ellers tænkte som 'ressourcesvage', men som de opdager også rummer styrker og fællesheder med. Endelig er der 60+ere, som oplever Del din passion som en måde at blive en del af et meningsfuldt fællesskab og som indhold i hverdagen, der giver mening og glæde i sig selv. Det gælder både blandt dem, der er en del af kernegruppen i projektet og blandt dem, der 'blot' er involveret i matchforløb.

Unge: Jeg lærer noget nyt. Jeg får netværk og nye muligheder. Jeg vokser som person.

Også for de unge gør Del din passion en positiv forskel. Både gennem de konkrete matchforløb og for nogle gennem involvering i selve projektudviklingen i Del din passion. For det første lærer de unge noget, som de selv har lyst til at lære – at kniple, at lave mad, at regne osv. Men de unge fremhæver også den sociale og personlige betydning, det har for dem. På forskellige måder har 'Del din passion' potentiale for at give de unge adgang til netværk og fællesskab, som de ellers oplever at mangle. Det er især relationen til den eller de 60+ere, de er sammen med, der gør en forskel. For nogle bliver det en fortrolig og hjælpende relation, som giver adgang til 'nogen at tale med' når livet er svært. For unge der ellers kan opleve ensomhed og isolation, kan det have stor betydning at lære et andet menneske at kende, som er der for én, men som ikke er en professionel relation. For dem der har været matchet i grupper bliver også det samlede fællesskab vigtigt. Det at lave noget man kan lide sammen med andre giver både konkret fællesskab, men også positive erfaringer med at være en betydningsfuld del af et socialt fællesskab.

> *Det har udviklet sig til et venskab, som jeg håber vil vare i årene frem.* ***(Ung)***

> *Især tre 60+ har jeg en nær relation med. To af dem er virkelige gode til at hjælpe og rådgive mig, når noget er svært. Det har jeg haft meget brug for. Den tredje har jeg sådan et rigtigt bedstemorforhold til.* ***(Ung)***

> *Med Del din passion kom jeg ind i et fællesskab – hvor jeg var ok og min 'anderledeshed' var ikke længere et handicap, men et plus. Jeg mødte gode mennesker og mange fik øje på mig, og de ting jeg kunne.* ***(Ung)***

> *Jeg har fået mere mening af at komme ud med nogle af de ting jeg er optaget af. Det giver selvtillid og et godt fællesskab. Det er blevet nemmere at tale med mange mennesker og foran mange mennesker. Det har givet mig lyst til at lave noget mere af det jeg kan lide.* ***(Ung)***

> *Når jeg ser tilbage, var det det bedste år i mit liv! Der var så mange successer. Jeg fik masser af selvtillid. Og jeg fandt ud af, at jeg kunne berøre mennesker med mine digte. I dag ved jeg, at jeg kan noget. Jeg er selvsikker på min digtning og sammen med min digt-mentor arbejder vi på, hvordan det kan udvikle sig.* ***(Ung)***

Det at blive en del af et fællesskab, hvor ens egen interesse er det bærende betyder noget for den enkeltes glæde, selvtillid, selvforståelse osv. Det kan handle om at opdage, at man kan noget – og at blive set som netop det. Det kan handle om den glæde, der vokser ud af selve fællesskabet. Og det kan handle om den energi, det giver at opdage og udforske noget, men kan lide at lave sammen med andre. For nogle kan det blive et første skridt til at bevæge sig videre i livet – at gøre mere af det man kan lide, at slippe depressionen, at forbedre sit forhold til sit eksisterende netværk. For de unge kan fællesskabet med 60+erne altså både betyde ny læring, styrket netværk, nye livsmuligheder, oplevelse af handlekraft og personlig udvikling.

> *Jeg er blevet meget gladere, fordi jeg er med i mormormad. Det har givet mig en ny start i livet. Jeg kom ud af min depression og meget angst og mørke i livet og så at der var lyst udenfor og ikke kun mørke og had.* ***(Ung)***

> *Jeg har fået et bedre forhold til min datter efter, at jeg har fået noget mere luft til mig selv* ***(Ung)***

Hvad skal der til for at det lykkes

Hvis Del din passion skal få mulighed for at gøre en forskel for unge og 60+ere, er der en række forudsætninger, der ser ud til at være vigtige.

For det første afhænger meget af det første møde. Hvis der skal blive et match, er der brug for, at unge og ældre får mulighed for at fatte interesse for hinanden og få lyst til at tage næste skridt.

For det andet er det betydningsfuldt at matchforløbet bygger på både fælles interesse og på oplevelsen af menneskelig gensidighed. Den fælles interesse er betydningsfuld, fordi den giver 'noget at være sammen om. Det er ikke den unges problemer, der er i fokus og begges involvering behøver ikke at gå længere end til interessefællesskabet. Og selv når der opstår en mere personlig relation, er det ikke det primære fokus, og det kan hjælpe begge parter til at tillade fortrolighed, men undgå overinvolvering.

> *Maden har egentlig bare været anledningen til, at vi mødtes og fik så tætte relationer. Men madlavningen kan også noget. Det skaber gode samtaler at stå og lave mad – og ofte dybe samtaler, fordi man heller ikke behøver at have øjenkontakt. Det gør det nemmere.* ***(Ung)***

> *Det betyder meget, at jeg har haft nogen at tale med, som er mennesker ligesom mig.* ***(Ung)***

For det tredje er frivillighed betydningsfuldt i dobbelt forstand. Det er afgørende, at den unge går ind i matchet, fordi de har lyst og ikke fordi de føler sig presset til det. Der kan godt være elementer af pres i det første møde – fx når en skole lægger hus til fælles matcharrangementer eller tager unge med til en aktivitet, som samtidig rummer mulighed for at unge og 60+ere finder hinanden. Men selve matchforløbet skal bygge på den unges lyst til både interessen og de(n) konkrete 60+er(e). Samtidig er det betydningsfuldt at 60+en er frivillig og ikke lønnet. Det er en vigtig forudsætning for gensidigheden i forløbet.

> *Relationen er noget særligt, fordi Inger er frivillig. Jeg havde på et tidspunkt en mentor, men tænkte bare, at hun hjalp mig, fordi hun fik løn for det. Her ved jeg, at hun er sammen med mig, fordi hun har lyst.* ***(Ung)***

Det lærte vi…

- √ *Hvis det første møde skal blive magisk, og de unge og ældre skal finde hinanden, så afhænger det både af rammesætningen (er der tid og processer der understøtter), af 60+erne evne til at vise interesse for de unge og af om der opstår personlig kemi.*
- √ *Når et matchmøde føles mislykket (manglende energi og interesse) kan deltagerne få mindre mod på at være med en anden gang.*

Organisering

Strukturer og samarbejde der får det til at lykkes

Del din passion har fra begyndelsen været organiseret som et partnerskab mellem den kommunale ungeenhed og en række frivillige organiseringer, som sammen tog initiativ til at udvikle modellen. Det har formet modellen, som i princippet godt kan opbygges på andre måder. Der er dog nogle organisatoriske elementer, som det kan være vigtigt at overveje i opbygningen af lignende initiativer.

Forpligtigende samarbejde mellem kommunen og frivillige aktører

For at skabe rekruttering og gode matchforløb er Del din passion'afhængig af frivillige foreninger og ildsjæle, men i lige så høj grad af de professionelle som møder og kender de unge. Derfor er der brug for at etablere initiativet som et tæt samarbejde på tværs af kommune og civilsamfund.

Der er brug for tydelige aftaler om, hvilke opgaver de forskellige parter forpligtiger sig på at bidrage til, og hvordan organiseringen kan understøtte det.

Der er også brug for en tydelig struktur for løbende dialog, så både opmærksomhed og tillid på tværs styrkes løbende.

Koordinatorfunktion med et ben i hver 'lejr'

En bærende del af Del din passion er, at der løbende skabes matchmøder, som gør det muligt at forbinde unge og 60+ere i matchforløb. Samtidig er der brug for løbende kontakt og koordination mellem kommunens medarbejdere og de frivillige. Det kræver god forståelse for og samarbejdsrelationer til både de kommunale medarbejdere og de frivillige. Det er derfor en fordel at etablere en koordinatorfunktion med gode forbindelser 'begge veje'. Det kan ske gennem ansættelse af én koordinator, som både er aktiv frivillig og kommunal ansat. Det kan også ske ved at etablere en delt koordinatorfunktion hvor to personer – en frivilligt og en kommunalt forankret – deles om koordinationsarbejdet.

Fakta

- √ *Del din Passion i Odsherred blev etableret som et partnerskab mellem 6 civilsamfundsorganisationer og kommunens ungeenhed.*
- √ *Projektet var forankret i én af civilsamfundsorganisationerne og ledet af en fælles styregruppe, hvor også unge var repræsenteret.*
- √ *Den daglige ledelse blev varetaget af en projektledelse (15t/ugen), som både var en del af den civile og den kommunale virkelighed.*
- √ *Projektledelsen refererede i det daglige til styregruppens forretningsudvalg.*
- √ *Organiseringen har udviklet sig løbende. I bilag 5 findes oplægget til fremtidsorganisering ved projektperiodens slutning.*

Styregruppe, kernegruppe, adhoc-frivillige

Den frivillige del af organiseringen i Del din passion bør sikre en bred forankring i områdets forskellige foreninger og frivilliggrupper. Det kan ske ved, at projektet fra starten 'ejes' af flere forskellige foreninger og frivillige organiseringer, som gerne vil arbejde for udsatte unges deltagelsesmuligheder. Det kan fx være fritids- og idrætsforeninger, ældrerådet, frivillige sociale organisationer eller mere uformelle grupperinger af aktive frivillige. Hvis flere frivillige grupper tager medejerskab, understøttes et bredt ejerskab og netværk i lokalområdet. Det fælles ejerskab kan skabes gennem etablering af en fælles styregruppe eller en fælles 'paraplyforening', som skaber ramme om, at almene frivillige fællesskaber arbejder sammen om Del din passions formål. Rundt om styregruppen kan der med fordel samles en gruppe 'kernefrivillige', som er villige til at deltage i løbende matcharrangementer, hvor det møder de unge med nysgerrighed og til at hjælpe de unge med at finde ud af, hvad de måske kunne have lyst til at lave sammen. De kernefrivillige bliver ikke nødvendigvis matchet med de unge, de taler med, men bidrager til at der kan bygge bro til Del din passions ad-hoc frivillige. De matchfrivillige er en vigtig del af organiseringen, fordi der kan være brug for at matche unge med interesser, som ikke findes i kernegruppen. Matchfrivillige findes i kernegruppens netværk efterhånden, som der bliver brug for nogen, der interesserer sig for noget konkret.

Ud over de frivillige initiativtagere er det en fordel, hvis den eller de kommunale partnere er repræsenteret i styregruppen. Det er også en fordel at involvere nogle af de unge, som oplever gavn af projektet i styregruppen, da det kan hjælpe til at fastholde et ungeperspektiv på udviklingen af Del din passion.

Kontakt til foreninger og frivillige organiseringer

For at sikre rekruttering af 60+ere er det en fordel, hvis Del din passion udvikler et stærkt netværk blandt lokalområdets frivillige foreninger og grupper. Her kan det være en fordel at kunne tydeliggøre, hvad foreningerne kan bidrage med (at finde frivillige i deres regi, der vil indgå i match) og hvad de kan få ud af det (nye medlemmer

> *Hvis det havde været mere tydeligt, hvad vi skulle kunne jeg måske have ledt efter mine stabile medlemmer, som ikke lige har lyst til at være med i bestyrelsen, men måske gerne vil følges med en ung.* ***(Formand for sportsklub)***

og større mangfoldighed). For at få foreningerne med skal de 'købe ind' på en grundfortælling om gerne at ville gøre en fælles indsats for at få nogle unge med, der ellers har svært ved at få fat i fritidslivets fællesskaber.

Ejerskab, tryghed og opmærksomhed hos de professionelle

De frivillige 60+ere og de unge, som vil kunne have glæde af Del din passion, kender ikke på forhånd hinanden. Hvis det skal lykkes at skabe match, er der derfor brug for at engagere de medarbejdere, som i det daglige møder sårbare eller udsatte unge i at bygge bro.

Derfor er der brug for løbende kontakt med de fagpersoner, som kender de unge og kan få øje på relevante match. Det kan fx være sagsbehandlere, kontaktpersoner, Den kommunale Ungeindsats (KUI), undervisere, ungdomsklubmed-arbejdere mm.

Det kan være understøttende at afholde workshops, hvor der skabes fælles forståelse og engagement om den mulighed, Del din passion udgør for at understøtte unges netværk og deltagelse i lokalsamfundet. Men det kræver også løbende og kontinuerlig kontakt, som minder medarbejderne om, at Del din passion kan hjælpe dem til at hjælpe de unge. Det kræver også, at medarbejderne bliver trygge ved at bygge bro til Del din passions frivillige indsats. Her er kommunale styregruppemedlemmer og andre 'interne' ambassadører en vigtig del af det organisatoriske setup.

Det lærte vi…

- √ *Det kræver kontinuerlig kontakt mellem Del den passion og de medarbejdere, der skal bygge broen til de unge, hvis det skal lykkes at skabe match.*
- √ *Det er en fordel også at arbejde for politisk opmærksomhed og opbakning i de relevante kommunale udvalg.*
- √ *De kommunale medlemmer af styregruppen var løbende med til personalemøder hos relevante fagfolk og mødtes med kommunens ungeguider om at gennemgå sagslister, for at finde unge, der kunne have glæde at Del din passion.*
- √ *Del din passion blev i en periode knyttet tæt til et lokalt skoletilbud for udsatte unge, hvor matchaktiviteter fx kunne indgå i skoledagen.*

> *For mange medarbejdere er hovedfokus på uddannelse og på de unges sociale problemer. Der glider hverdagen og fritidslivet let i baggrunden. Det kræver noget arbejde at holde gryden i kog hos dem, der ikke har det først på spisesedlen.* ***(kommunalt styre-gruppemedlem)***

Tydelig kommunikation og gode fortællinger

Del din passion handler om at matche unge og 60+ere med afsæt i en fælles interesse. De konkrete matchforløb kan derfor handle om alt fra knipling til kor til kanoture. Det er modellens styrke *og* udfordring. Det kan især i begyndelsen, hvor der ikke er konkrete eksempler på matchforløb være svært at kommunikere tydeligt om, hvad 'Del din passion' er og kan. Derfor er der brug for løbende opmærksomhed på kommunikation af de gode fortællinger og eksempler, som kan give lyst til at være med – både for unge, for 60+ere og for de kommunale medarbejdere.

Økonomi – frivilligt båret, men ikke gratis

Langt det meste af aktiviteten i Del din passion er båret af frivillige kræfter. Men som bekendt er frivillighed ikke gratis. For det første er der brug for at afsætte ressourcer til koordinatorfunktionen, da det kræver mere end man kan forvente løftet af frivillige kræfter. Det bliver svært at sikre stabil fremdrift, koordination og samarbejde uden en lønnet koordinatorfunktion. I udviklingsfasen er der brug for minimum en halvtids koordinator (fordelt på én eller to personer, afhængigt af hvordan man vil sikre forankring i både kommune og civilsamfund). Når Del din passion er udviklet, og der er bredt ejerskab vil initiativet kunne drives af en civilt forankret (men løbet) koordinator, som er ansat ca. 10 timer om ugen. Det forudsætter, at der samtidig afsættes tid til, at udvalgte kommunale ambassadører er involveret i at samarbejde og vedligeholde den kommunale opmærksomhed, som en del af deres daglige arbejde.

Derudover er der brug for midler til frivilligpleje, undervisning, forplejning til arrangementer og til at finansiere aktiviteter i matchforløbene, fx materialer, medlemsskaber til unge (hvis der er brug for det) m.m.

Roller og kompetencer

Hvem skal være med og hvad skal de kunne?

Som beskrevet under organisering er der brug for både frivillige og kommunale kræfter i Del din passion. Desuden er der brug for koordination og projektledelse på tværs. Men hvad er det for roller, der skal udfyldes, hvis det skal lykkes af skabe gode matchforløb, og hvad skal de hver især kunne?

Koordinator - roller og kompetencer

I Del din passion er der brug for at binde verdner og virkeligheder sammen, som ikke mødes naturligt, og ikke kender hinanden på forhånd. Der er brug for at skabe møder mellem unge og 60+ere. Og for at kunne det, er der brug for at skabe kendskab og samarbejde mellem frivillige og kommunale medarbejdere.

Derfor er der brug for en koordinator, der er i stand til at netværke, engagere, forbinde og skabe tydelighed – både inde i kommunen og ude i civilsamfundet. Det er en fordel, hvis koordinationsarbejdet varetages af én eller flere, som tilsammen kender både tænkemåder, rammer og mennesker i hhv. kommunens ungeindsats og i civilsamfundet. Koordinator skal kunne finde og engagere 60+ere, og samtidig kunne skabe løbende fokus og ejerskab blandt medarbejdere i kommunens ungeindsats.

Det lærte vi…

√ *Hvis koordinatorrollen varetages af én person, er det en fordel at vedkommende er forankret i både en kommunal hverdag (på ungeområdet) og i civilsamfundet. Det er også væsentligt, at koordinator både kan ideudvikle, netværke og skabe struktur/fremdrift. Koordinationsrollen kan deles mellem en kommunal medarbejder og én fra civilsamfundet. Det kræver tillid og tæt samarbejde, samt at de tilsammen kan favne både iderigdom, netværk og styringskompetencer.*

Koordinator skal kunne ideudvikle og være med til at finde på gode veje til at skabe match mellem unge og 60+ere. Samtidig skal rollen udfyldes på en måde, som skaber og vedligeholder engagement og ejerskab blandt de civile og kommunale partnere. Opgaven skal løses sammen med styregruppen, men samtidig skal koordinatoren sikre, at der sættes handling bag og skabes fremdrift.

> *Vi lavede en kunstforening, men det var svært at fastholde engagementet hos de unge, så vi endte med at være flere voksne end unge. Vi kunne måske godt have brugt at få hjælp til at skabe kontakter og fremdrift.* ***(60+er)***

Endelig skal koordinator være i stand til at understøtte gode matchforløb mellem unge og 60+ere. Det betyder blandt andet, at koordinator skal kunne give 60+erne

en god forståelse af opgaven, følge løbende op og sparring, hvis det bliver svært. Det kan fx være, hvis en ung falder fra og der er brug for sparring om, hvad 60+eren kan gøre. Det kan også være, når grupper af 60+ere og unge arbejder for at skabe et nyt fællesskab om en fælles interesse. Her kan der være brug for sparring til, hvordan man gør for at sikre fremdrift og engagement om det nye, spæde fællesskab.

Frivillige roller og kompetencer

Frivilliggruppen i Del din passion består både af en mindre gruppe kernefrivillige og af matchfrivillige, som rekrutteres løbende efter behov. Tilsammen udgør frivilliggruppen Del din passions seniornetværk, hvor nogle er tættere på udviklingsarbejdet, mens andre alene indgår i konkrete match.

> *Man behøver jo ikke at plapre om sit eget liv, men man skal vise, at man er et menneske, og sige, at 'det kan jeg godt forstå, for jeg har selv prøvet noget' lignende eller et eller andet. Det væsentlige er, at de viser, at de selv er mennesker med erfaringer.* ***(Ung)***

Den kernefrivilliges rolle er at organisere og/eller deltage i matcharrangementer, hvor de går i nysgerrig dialog med unge om, hvad de kan lide eller har lyst til at lave. Deres rolle er også at være med til at rekruttere matchfrivillige gennem deres eget netværk i lokalområdet. Desuden er de kernefrivillige (som også omfatter de frivillige i styregruppen) med til at udvikle og formidle projektet løbende.

Det kan være en fordel at have unge med i kernefrivilliggruppen. De kan repræsentere et ungeperspektiv i projektudviklingen og kan være med til at synliggøre Del din passion blandt ungemålgruppen. Det kan være nogle af de unge, som har haft gode erfaringer med at være en del af et matchforløb, som inviteres tættere på projektudviklingen.

> *Jeg har tidligere arbejdet med unge med psykiske problemer, og jeg har skullet lære mig at lægge det fra mig. Jeg skal jo ikke spørge til, hvordan de har det og hvorfor. Her er det vigtige hvad de unge vil med os – ikke hvad vi vil med dem.* ***(60+er)***

De matchfrivillige er 60+ere, som siger ja til et konkret match og indgår derigennem i en relation til en eller flere unge. De deler deres viden og erfaring med de unge og udvikler samme med den/de unge selv, hvor matchet skal bevæge sig hen.

Både kernefrivillige og matchfrivillige skal kunne være nysgerrige og have fokus på den fælles interesse. De skal på den ene side lægge sin 'indre socialarbejder' væk, men skal samtidig kunne have forståelse for, hvad det er de unge slås med, fx hvis den unge bliver ustabil i matchforløbet.

Kommunale roller og kompetencer

Ligesom med de frivillige er der brug for to forskellige roller blandt de kommunale medarbejdere, som er i kontakt med de unge i målgruppen. Der er brug for nogle, som engagerer sig i at være 'ambassadører' for Del din passion. De skaber løbende opmærksomhed og fokus på muligheden for brobygning til 60+ere blandt deres kollegaer. Og så er der brug for brobyggere, som konkret spotter unge, der kunne have glæde af Del din passion, og bringer dem i kontakt med projektet.

Ambassadørerne skal kunne engagere deres kollegaer og tænke kreativt i forhold til, hvordan man holder opmærksomhed på den unges fritidsliv og på Del din passion som en mulig vej. Brobyggerne skal kunne spotte relevante unge og præsentere muligheden for de unge på måder, der giver dem lyst til at give det en chance. De skal desuden turde tro på, at den unge kan det, de drømmer om, hvis de får en chance og det rette match.

Vil du vide mere?

Har du spørgsmål til projektet eller modelbeskrivelsen er du velkommen til at skrive til:

Ungekoordinator Dianna Maria Dønns Arnoldus: dimda@odsherred.dk
Seniorkoordinator Rud Teglers: rud@teglers.net

Fortællinger fra unge og ældre

Ungefortællinger

Det er kun alder og erfaring til forskel

Jeg blev spurgt, hvad jeg havde lyst til. Øh, det vidste jeg ikke. Men så kom jeg i tanke om, at jeg tit gerne har ville lære at lave gammeldags mad. Og sådan opstod 'Mormormad'. Lone tog kontakt med sin gruppe – og de var med på ideen. Vi aftalte, at de skulle komme hjem til mig og lave mad sammen hver 14. dag. Vi mødtes hos mig, fordi det skulle være mest muligt hjemligt og min datter skulle være med. Det var lidt underligt i starten. Efterhånden har det udviklet sig til at vi er omkring 12 mennesker – unge og 60+, der mødes en gang om måneden. På skift er vi nogle stykker, der laver maden. Nogle gange inviterer vi børn og kærester med, men for det meste er det kun os. Jeg har et godt forhold til alle, men især tre 60+ har jeg en nær relation med. To af dem er virkelige gode til at hjælpe og rådgive mig, når noget er svært. Det har jeg haft meget brug for. Den tredje har jeg sådan et rigtigt bedstemorforhold til; hun er meget omsorgsfuld overfor mig, og vi har det super hyggeligt. Disse tre kvinder mødes jeg også med udenfor klubaftenerne. Jeg har fået et bedre forhold til min datter efter, at jeg har fået noget mere luft til mig selv. Og når noget er svært, så kan jeg spørge dem til råds - også i forhold til at håndtere en situation ift. min datter.

Hvis disse kvinder ikke havde været der, så ville der ikke have været nogen! - og jeg ville virkelig have været på den. Jeg har kæmpet rigtig meget med systemet, fordi jeg har haft behov for støtte, men fik ingen respons. Den eneste, der har været der for mig, er min mor. Jeg tror faktisk ikke altid, at det vil være en god ide at give unge en kontaktperson. Jeg tror, at en 60+ med livserfaring vil virke meget bedre og det har jeg også snakket med andre unge om. Der er mange unge mennesker, der ikke har bedsteforældre og forældre. Og man deler ofte mange interesser uden at vide det – og mange har brug for en voksen, der kan hjælpe og støtte en. Jeg tror, at 60+'erne får en glæde i livet og et indhold i deres liv. Noget de kan tage sig og som de kan lide at lave.

Forskellen er livserfaring og alder. De har måske selv oplevet noget lignende som barn eller ung – eller oplevet noget andet. Jeg har mere tiltro til en ældre, som har prøvet det på egen krop eller nogen i familien. Jeg har ikke tiltro til voksne, der har læst alting i en bog. Jeg vil gerne tale med voksne, der fx ligesom jeg har fået børn meget tidligt. Det har jeg haft gode erfaringer med. Når man er professionel, så er det meget professionelt arbejde. Man behøver jo ikke at plapre om sit eget liv, men man skal vise, at man er et menneske, og sige, at 'det kan jeg godt forstå, for jeg har selv prøvet noget' lignende eller et eller andet. Det betyder ikke noget særligt for mig om 60+'erne får løn eller ej. Det er ikke det væsentlige; bare de kan hjælpe mig og viser, at de selv er mennesker med erfaringer.

Maden har egentlig bare været anledningen til, at vi mødtes og fik så tætte relationer. Men madlavningen kan også noget. Det skaber gode samtaler at stå og lave mad – og ofte dybe samtaler, fordi man heller ikke behøver at have øjenkontakt. Det gør det nemmere.

Jeg er blevet meget gladere, fordi jeg er med i Mormormad. Det har givet mig en ny start i livet. Der kan sagtens være meget godt i livet, hvis man bare får den støtte, man har brug for. Det betyder meget, at jeg har haft nogle at tale med, når jeg har haft det svært. Mennesker ligesom mig. Jeg kom ud af min depression og meget angst og mørke i livet og så, at der var lyst udenfor og ikke kun mørke og had.

Det er noget særligt, fordi hun er frivillig

Inger kan kniple og det ville jeg gerne lære. I begyndelsen kniplede vi næsten hele tiden, når vi mødtes. I dag snakker vi det meste af tiden og knipler lidt. Det har udviklet sig til et venskab, som jeg håber vil vare i årene frem. Inger hjælper mig med at finde ud af ting fx i kommunen – og jeg hjælper omvendt hende med fx hendes iPad. Hun er en person, som jeg stoler på og som er god til at lytte. Relationen er noget særligt, fordi Inger er frivillig. Jeg havde på et tidspunkt en mentor men tænkte bare, at hun hjalp mig, fordi hun fik løn for det. Her ved jeg, at hun er sammen med mig, fordi hun har lyst.

Jeg har i dag ikke kontakt med hverken en kontaktperson eller en sagsbehandler, så Inger er på en måde en erstatning for nogen i kommunen, der kunne hjælpe mig. Min mor kan heller ikke rigtig hjælpe mig – hun er ligesom stået af på det med at forstå systemet. Og min morfar synes altid bedst om sine egne ideer og tanker!

Jeg blev Odsherred-kendt

Jeg blev Odsherred-kendt! Når jeg ser tilbage, var det det bedste år i mit liv! Der var så mange successer. Jeg fik masser af selvtillid. Og jeg fandt ud af, at jeg kunne berøre mennesker med mine digte. Jeg læste op en aften, og da jeg var færdig med det første digt, så var der helt stille i salen, indtil alle klappede helt vildt. Det var stort.

Jeg blev spurgt, om jeg ville læse et par af mine digte op til kick-off arrangementer for Del din passion, og det ville jeg naturligvis gerne. Sådan begyndte det. Efter oplæsningen kom en hen og spurgte, om jeg ville være med til at lave en video, som skulle tage udgangspunkt i et af mine digte. Det ville jeg mega gerne. Der var en, som skulle tage nogle billeder og så skulle det vises på storskærmen i biblioteket. Der var en lille reception, og det var et fedt arrangement. Jeg lavede radio en dag om ugen og var med til at stifte kunstforeningen. Jeg deltog også i nogle matchmøder sammen med 60+'er for at få andre unge med.

Det blev nærmest min beskæftigelse. Jeg havde året forinden grundigt kedet mig – havde ikke noget job og jeg anråbte alle spirituelle magter om, der måtte ske noget. Jeg følte mig lidt usynlig – var på kontakthjælp og hvad skulle der ske. Jeg ville gerne ses, som den jeg er. Med Del din passion kom jeg ind i et fællesskab – hvor jeg var ok og min 'anderledeshed' var ikke længere et handicap, men et plus. Jeg var nysgerrig på konceptet og på, hvordan projektet kunne hænge sammen. Jeg mødte gode mennesker og mange fik øje på mig, og de ting jeg kunne.

Jeg optrådte rigtig mange gange – litteraturfestival var jeg inviteret til at læse op, mens jeg var placeret på tremeter-vippen i svømmehallen! Og vi var på Nakke festivalen. Jeg havde pludselig noget at stå op til. 2-3 gange om ugen var jeg med i Del din passion. Jeg fik en masse ting på mit CV. Jeg holdt også foredrag om min proces som psykisk sårbar for en flok professionelle. Bagefter blev jeg opfordret til at holde oplægget igen på et matchmøde for de frivillige og de andre unge. Der er så meget at fortælle fra det år.

I dag ved jeg, at jeg kan noget. Jeg er selvsikker på min digtning og sammen med min digtmentor arbejder vi på, hvordan det kan udvikle sig.

60+ernes fortællinger

Nu synger hun i kor på 3. år

På et tidspunkt kom jeg til at tale med projektlederen i Del din passion om, at jeg synger kor. Han sagde, at han kendte en pige som sang rigtig smukt, men som var meget genert og nervøs, om jeg måske ville tage hende med til kor. Det ville jeg gerne.

Første gang jeg mødte hende var på hendes specialskole sammen med hendes kontaktperson. Der aftalte vi, hvordan vi kunne gøre det. Første gang hun var til kor, kom kontaktpersonen med. Jeg var i baggrunden og informerede korlederen osv. Derefter kom hun selv, uden kontaktpersonen. I den første tid skrev jeg altid til hende, så hun huskede at komme med toget, og så hentede jeg hende på stationen. En anden fra koret bor i nærheden af hende, så vi fik arrangeret, at hun kunne køre med hjem. I dag er hun med i koret på 3. år, og hun er rigtig god. Vi hilser på hinanden og kan også godt skrive sammen, men hun er med i koret på lige fod med alle andre nu. Hun behøver ikke mig mere.

Efter at være blevet alene var det godt at komme ud og være med i noget, der interesserer mig

> *For to et halvt år siden var jeg til et foredrag. Jeg var lige blevet alene, og det var vigtigt for mig at komme ud. Jeg kom tilfældigt til at sidde sammen med projektlederen fra Del din passion, og han inviterede mig med til et møde. På mødet mødte jeg Lone, som er formand for Odsherred Optimisterne. Hun spurgte, om ikke jeg ville være med i en gruppe af unge og ældre, der laver mormormad. Det ville jeg gerne. Jeg kan huske, at jeg på første møde havde den der følelse af at 'jeg er her, men jeg er tilskuer'. De unge skulle lige se mig an. Siden er der sket rigtig meget, og jeg er rigtig glad for at være med i gruppen. Jeg tror, at et vigtigt tidspunkt var, da vi blev spurgt om vi ville lave mad til et træf for byorkestre. Vi gamle syntes, at det var nok for stor en opgave. Men én af de unge sagde at det ville hun gerne stå for. Så vi gjorde det, og jeg tror at den dag blev jeg virkelig accepteret af de unge. Jeg kløede på med krum hals, og det var noget vi gjorde sammen.*
>
> *Det har betydet meget for mig at komme med i gruppen. Når man lige har mistet sin mand, er det godt at have noget at gå op i. Her kommer jeg ud og jeg laver noget, der interesserer mig. Vi har det rigtig godt sammen i gruppen – både med de ældre og med de unge. Jeg har tidligere arbejdet med unge med psykiske problemer, og jeg har skullet lære mig at lægge det fra mig. Jeg skal jo ikke spørge til, hvordan de har det og hvorfor. Her er det vigtige hvad de unge vil med os – ikke hvad vi vil med dem. Her under corona har vi ikke set hinanden ret meget. Vi har mailet og ringet lidt, og formanden har gjort meget for at holde gruppen sammen. Jeg har været bekymret for de unge, og vi glæder os til at kunne mødes igen.*

Jeg ville ikke være med, hvis vi tog kniplingen ud af ligningen

> *En ung kvinde sagde til et matchmøde, at hun gerne ville lære at kniple, men det var jo nok ikke muligt. Og så kontaktede projektet mig og spurgte jeg ville lære hende at kniple – sådan kom det i gang, og nu har vi mødtes hver – hver anden uge i 2 ½ år.*
>
> *Jeg følte allerede første gang, at vores kemi passede sammen. Hun var meget åben. Jeg har haft med mennesker at gøre i så mange år i mit arbejdsliv …… jeg lod hende bestemme, hvad hun havde lyst til. Relationen har udviklet sig. Hun har delt hemmeligheder med mig, som hun ikke har delt med andre. Det har været et frirum, hvor hun kunne tale frit. Jeg er blevet en del af hendes hverdag. Det har jeg det fint med. Det har udviklet sig fra at lære at kniple til en personlig og forpligtende relation. Hører jeg ikke fra hende, så rykker jeg eller hører mig for. Jeg har valgt ikke at være på Facebook med hende – hun skal ikke føle sig overvåget.*

Jeg er generelt et menneske, der bekymrer mig om andre – og derfor laver jeg også andet frivilligt arbejde. Det giver mig en glæde ved at kunne hjælpe et andet menneske – og så har vi jo en fælles en interesse. Kombinationen er særlig. Jeg ville ikke være med, hvis vi tog kniplingen ud af liningen. Kniplingen holder relationen i skak, så jeg ikke engagerer mig mere, end jeg kan holde til at skulle miste igen. Det er en opgave, som jeg har sagt ja til. Jeg får glæden med at hjælpe et andet menneske – og den unge får et voksent menneske i sit liv, en man kan have tillid til og stole på. Vi får ikke det samme ud af det. Og sådan skal det være.

Et knus, når vi mødes, har kæmpe betydning. Jeg har tænkt på i disse coronatider, at vores relation ændres. Knuset mangler!

Kan vi bare redde én ung

Kan vi redde bare én ung, så er pengene givet godt ud. Ja, det tror jeg, at vi har gjort. Vi har haft nogle successer. Det har været op ad bakke, fordi de har meget i baggagen. Det har været en ny verden for mig. Når jeg skal være ærlig, så jeg gik egentlig med i projektet, fordi jeg gerne vil give min forening andel i projektmidlerne! Jeg har været bankmand hele mit liv, så jeg er nok lidt miljøskadet. Men sådan gik det jo ikke. Til gengæld åbnede der sig en ny verden for mig; jeg mødte unge og hørte om livsomstændigheder, som jeg slet ikke vidste noget om. Efterhånden blev jeg grebet af de unge, projektet – vi kunne gøre en forskel for de unge. Jeg blev involveret ledelsesmæssigt i styregruppen, det har jeg haft det godt med – og jeg er også indstillet på at fortsætte det arbejde efter projektmidlerne slutter.

De unge har været ufatteligt åbne til vores møder – det har undret mig. Vi var jo vildt fremmede. Jeg ville selv være meget mere lukket. De har måske brug for at læsse af. Måske er vi tillidsvækkende. Man skal have en nysgerrighed på andre mennesker. En eller anden samfundsinteresse og ønsket om at hjælpe andre. Det kræver indsigt og livserfaring. Jeg har fået ufatteligt mange informationer om mennesker i mit arbejdsliv – og det er det, jeg øser ud af nu og bruger. Det kræver overskud til andre mennesker – i dag beskæftiger jeg mig kun med det, jeg har lyst til. Andre ting har jeg ladet ligge, det gider jeg ikke mere.

Vendepunktet

Jeg var på udkig efter udsatte borgere! Vi var en lille flok kvinder, som var resterne af en international velgørende klub. Vi havde været aktive der i mange år, men af forskellige grunde nedlagde vi til sidst klubben – og var derfor på udkig efter nogle andre, vi kunne være noget for. Vi kiggede først efter nogle ensomme ældre, men kunne ikke rigtig få øje på nogen. Så hørte jeg om Del din passion og dukkede op til et matchmøde. Jeg mødte en ung kvinde, fortalte hende om vores klub og spurgte om hun ville være med. Ja, det ville hun da nok. Hun ville gerne lære at lave 'mormormad – og sådan blev det. Vi tog hjem til hende på skift og lavede mad. Hun kunne nu det meste af det allerede, men vi lærte hende og hendes familie rigtig godt at kende. Så dukkede der endnu en ung kvinde op, som gerne ville være med. Efterhånden blev vi otte 60+ og fem unge. Vi mødes, laver mad og har et emne på bagefter.

Vendepunktet kom en dag, hvor vi alle var samlet – der var ikke rigtig program på, så lavede vi en runde, hvor alle fortalte om deres – vores op- og nedture. Der gik det op for os, at vi jo ikke var så forskellige. Vi havde alle noget med i bagagen. Fra den dag begyndte vi at opleve os på lige fod og ikke længere som nogen, der skulle hjælpe nogen andre. Jeg er fuld af respekt for de unge; så mange ressourcer – tænk, at de kan stå op efter så mange udfordringer. Jeg har fået et netværk af mennesker, jeg ellers ikke ville have mødt. Vi er ikke bundet sammen af en interesse. Vi er faktisk bundet sammen af en passion – en passion for at hjælpe hinanden og være der for hinanden.

Os 60+ mødes en sjælden gang alene – for at minde hinanden om, at vi ikke skal springe over og blive 'sagsbehandlere' for de unge. Flere af os har været professionelle indenfor det sociale område i vores arbejdsliv, men her er vi ikke professionelle. Vi er venner! Jeg er stolt af vores klub – stolt af at vi fandt broen med ligeværdighed. Og så modsvarer klubben min risiko for ensomhed, og det er jo netop formålet med Del din passion!

Vi fik nogle gode snakke mens vi arbejdede

Jeg var blandt andet med til at bygge et Skt. Hans bål sammen med nogle unge fra kommunens skoletilbud. Projektlederen spurgte, om jeg ville være med, og det ville jeg gerne. Det var en god oplevelse at bygge sammen med de unge. Det var godt, at det var et projekt, der var meget konkret og hvor man kunne se at det blev færdigt. Et par af drengene sad og røg og så spurgte jeg 'Vil I ikke lige hjælpe med at lave de viklinger her'. En af dem kom med det samme, og vi havde nogle rigtig gode snakke, mens vi gik og arbejdede. Vi kom til at tale om Bornholm, hvor jeg er kommet og det viste sig, at han havde været anbragt der. Så det åbnede for en god lang snak. Det er vigtigt det med, at vi er sammen om noget. Samtalerne opstår naturligt, og vi skal ikke presse på eller være moralvogtere. De unge har også lov til privatliv, og her er det interessen der kommer først.

Bilag

Materialer fra projektet som kan inspirere

Bilag 1: Skema til projektleders registrering af match

Matchmøder med unge og foreninger/60+ ere i 2020

Passion	Forening/+ 60 Telefon	Ung Telefon	Dato og sted	Møde	Magisk møde	Kort Match	Længere Match	Bemærkning

Et møde: *Defineres som en ung og en ældre der deltager ved samme begivenhed, og som har en naturlig kemi og derfor taler sammen - og måske endda søger hinanden under selve begivenheden.*
Et magisk møde: *Defineres som et møde, der udvikles på baggrund af en fælles interesse. Det vil sige, at samtalen under mødet f.eks. afslører en fælles interesse, som de to parter ønsker at bygge videre på.*
Et kortere match: *Defineres som 1-2 møder ud over den første kontakt.*
Et længerevarende match: *Defineres som en kontakt, der strækker sig ud over de to møder.*

Bilag 2: Scenarier der kan føre til et møde eller et match

Speeddating

Et antal unge og et antal repræsentanter fra foreninger mødes. De unge sidder ved hvert sit bord, mens foreningsrepræsentanterne / 60+ere, cirkulerer fra bord til bord, når de efter et antal minutter har talt med den unge og hørt om den unges interesser.

Unge og 60+ere er fælles om et projekt

Et antal unge og et antal 60+ere mødes om en fælles opgave. Der er ikke på forhånd aftalt noget fast om forløbet, men fællesskabet gør, at der undervejs opstår spontane samtalegrupper, som kan føre til, at man finder en fælles interesse at være sammen om.

En lærer/pædagog bliver opmærksom på en ung

I forbindelse med et uddannelsesforløb finder en lærer/pædagog ud af, at en ung gerne vil deltage i en aktivitet. Det kan være sport, noget praktisk eller samvær med andre. Underviseren skaber via koordinatoren kontakt til en 60+er, som kan opfylde den unges ønske.

En sagsbehandler/ungeguide bliver opmærksom på en ung

I et samtaleforløb med den unge vurderer sagsbehandleren/ungeguiden, at den unge gerne vil deltage i en aktivitet eller et specielt forløb. Sagsbehandleren/ungeguiden kontakter koordinatoren, som finder en 60+er, der kan opfylde den unges ønske.

En gruppe unge deltager i en fælles aktivitet med en gruppe 60+ere

Det kan være en sportsaktivitet, hvor unge og 60+ere spiller mod hinanden og derved får et fællesskab.
Vi har et godt eksempel fra en formiddag, hvor vi spillede petanque. Unge og 60+ere spillede mod hinanden. Da petanque er en ”rolig” sport, var der rig mulighed for undervejs at få en snak mellem unge og ældre.

60+ere som ”skyggemedlemmer” i en forening for unge

Hvis en gruppe unge ønsker at danne en forening eller en klub, kan 60+ere i startfasen være ”skyggemedlemmer” f.eks. som formand, sekretær og kasserer. Nogle af 60+erne fra projektet var således med til at starte foreningen ”Den 3. model” bestående af unge, som efterfølgende mødtes en dag om ugen. Når foreningen eller klubben er etableret, trækker 60+erne sig, men med tilbud om at være til rådighed om nødvendigt.

En gruppe unge og/eller ældre deltager i en frivillig aktivitet faciliteret af en tredje part

En forening eller en organisation kontakter en ung eller en 60+ er til en aktivitet, som foreningen/organisationen arrangerer. Det kan også være flere unge og flere 60+ere. Vi

oplevede f.eks. at en forening kontaktede unge og 60+ere for at få hjælp til at lave maden og bespise 120 musikere efter et større koncertarrangement.

Bilag 3: Vejledning for samarbejdet mellem projektet, ungeguiderne og sagsbehandlerne

Herunder beskrives det praktiske samarbejde mellem projektet, ungeguiderne og sagsbehandlerne. (Kontaktpersonerne).

1. Hvordan findes de unge sårbare, som er i målgruppen?

Den enkelte kontaktperson gennemgår med jævne mellemrum sin ”sagsstamme” sammen med projektets ”ungekoordinator” for at se, om der er emner til projektet.

Et emne til projektet kan også findes i forbindelse med en samtale, kontaktpersonen har med en ung. Her finder kontaktpersonen i samtalens forløb måske ud af, at den unge kunne have behov for at dele en fritidsinteresse med en 60+er eller en forening.

2. Informationer til ungekoordinatoren

For at finde det bedste match mellem en 60+er/en forening er det vigtigt, at ungekoordinatoren får nogle oplysninger om den unge. f.eks. alder og hvor vedkommende bor. Sidstnævnte for at det match, der skal etableres, kan være så tæt på bopælen som muligt. Det er også vigtigt at finde ud af, om der er nogle specielle hensyn, der skal tages højde for, f.eks. om den unge selv kan transportere sig til en 60+er eller en forening.

3. Igangsættelse

Ungekoordinatoren og seniorkoordinatoren taler nu sammen om de muligheder, der er for et match enten med en enkeltperson eller en forening i Odsherred.

Når der er fundet en person, eller en forening giver ungekoordinatoren besked til kontaktpersonen, som indkalder den unge og 60+eren/foreningen til et møde. Mødet vil ofte foregå på den unges bopæl, og som regel er kontaktpersonen med til mødet.

På mødet præsenteres den unge og foreningen/60+ere for hinanden, og man aftaler, hvordan man fremover skal kommunikere. På sms, telefon, e-mail osv. Der skal også udveksles de nødvendige telefonnumre og mailadresser.

Det aftales også, hvornår næste møde skal være. Her er det vigtigt at være konkret og præcis, så der ikke opstår misforståelser.

Man skal også aftale, hvordan og hvornår der gives besked, hvis man er forhindret i et møde.

Den unge får også oplyst, at han/hun kan kontakte kontaktpersonen og sige fra, hvis vedkommende ikke føler, at der er ”kemi” med 60+eren/foreningen.

4. Kontakten mellem 60+eren/foreningen og seniorkoordinatoren

Seniorkoordinatoren orienterer 60+eren/foreningen om, at han til en hver tid kan kontaktes, hvis der opstår problemer eller noget ønskes drøftet.

Hvis en ung udebliver 3 gange fra en aftale, skal 60+ere/foreningen kontakte seniorkoordinatoren eller kontaktpersonen. Ungekoordinatoren/sagsbehandleren orienteres efterfølgende.

5. Registrering af et møde

Seniorkoordinatoren registrerer, når der aftales et møde.

Hvis kontakten mellem 60+eren/foreningen og den unge ophører, informerer 60+eren/foreningen seniorkoordinatoren, som efterfølgende orienterer kontaktpersonen.

6. Opfølgningssamtale

Når der er gået en måned, kontakter seniorkoordinatoren 60+eren/foreningen for at høre, hvordan det går.
Kontaktpersonen orienteres om resultatet af opfølgningssamtalen.

Bilag 4: Postkort til at synliggøre og reklamere for Del din passion

Projekt "Del din Passion" handler om at være noget for hinanden, unge og ældre imellem.
Hvis du kan svare ja til én af følgende:

- **Savner du én at dele din interesse med, og kunne det være en ældre?**
- **Er der en fritidsinteresse, som du godt kunne tænke dig at afprøve?**
- **Har du lyst til at prøve at mødes om noget nyt, fx foreningslivet?**

Så kan "Del din Passion" hjælpe dig med at finde enten en 60+ er, du kan dele din interesse med, eller en forening som passer til dine behov.

Kontakt din vejleder, kontaktperson, mentor hvis du er nysgerrig, eller skriv til Dianna, som er ungekoordinator i projektet, på: dimda@odsherred.dk

Billederne viser bygningen af Skt. Hans bålet 2019 ved Annebergparken – bygget i et samarbejde mellem unge og 60+ ere

Bilag 5 Projekt Del din passions oprindelige organisering og medvirkende foreninger

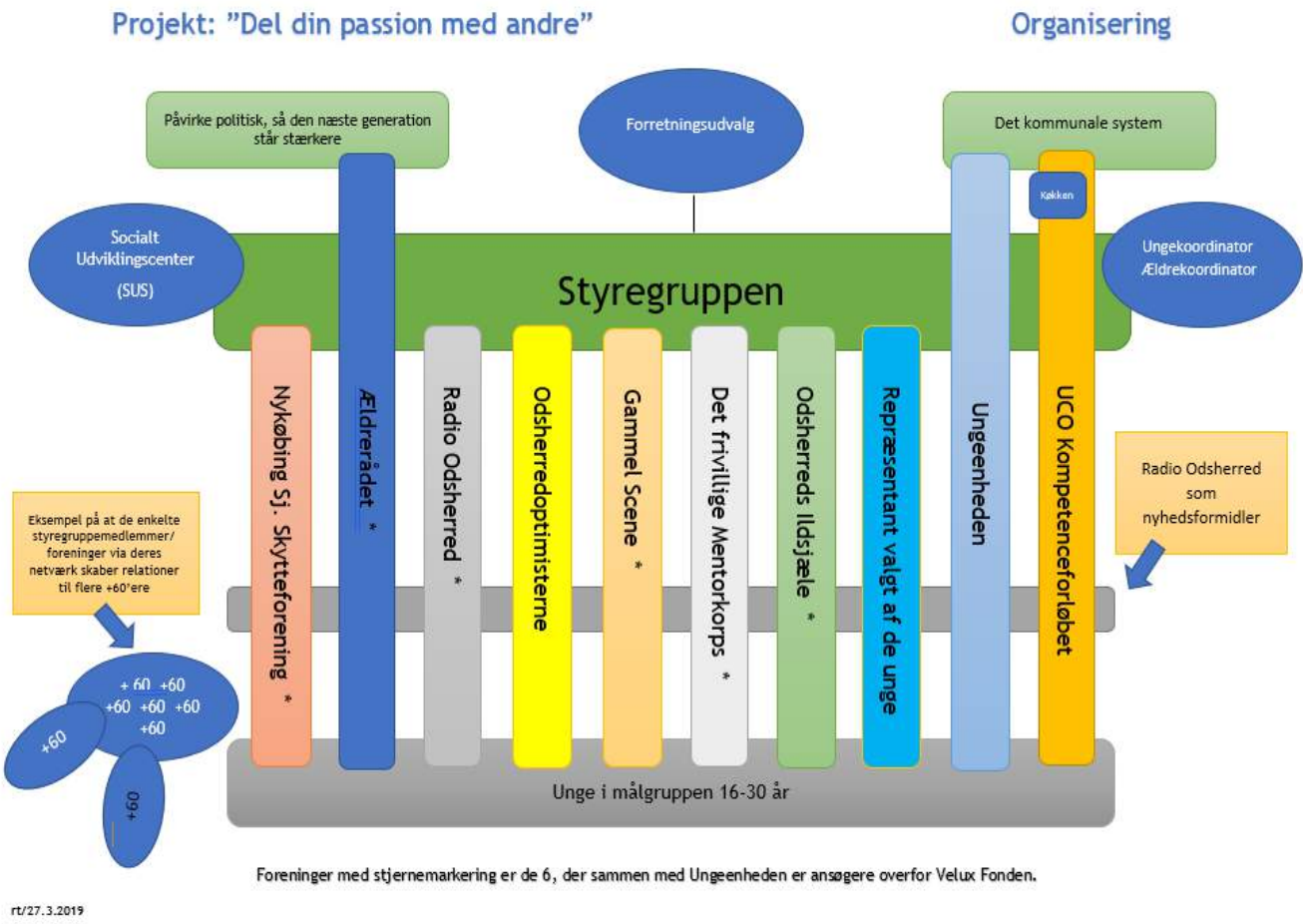

Bilag 5: Projekt 'Del din passion' forslag til fremtidig organisering

Formål

At ressourcestærke seniorer i seniornetværket i Odsherred hjælper ensomme unge, samt støtter sårbare unge til at få en bedre tilværelse. Det kan gøres ved, at unge og seniorer mødes om fælles interesser eller ved, at de unge i mindre grupper tilbydes undervisning/information om forskellige samfundsforhold.

Alderskriterier

Det tidligere aldersinterval for unge, der var i projekt Del din passion gøres bredere. Målgruppen er nu unge, der er sårbare eller ensomme. Plus 60 begrebet bredes også ud og nævnes fremover som seniorer.

Organisering

Netværket organiseres med en styregruppe på 7 medlemmer. De består af politikere fra udvalg, der har med unge at gøre, en repræsentant fra LUP (Læring, Uddannelse og Pædagogik), to fra seniornetværket samt koordinationsgruppens to medlemmer.

Styregruppen

Har ansvar for at sikre projektets fremdrift, og at projektet vedvarende har politisk bevågenhed. Gruppen vælger en formand og en næstformand. Der holdes møde en gang i kvartalet. Koordinationsgruppens medarbejder fra LUP er sekretær for gruppen.

Koordinationsgruppen
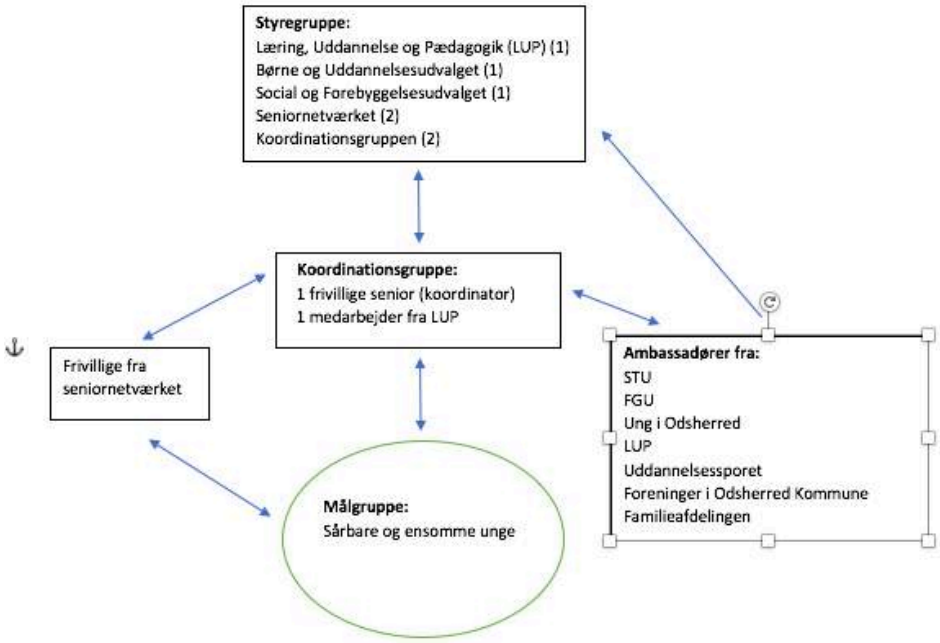
Er ansvarlig for "den daglige drift" og skal binde projektet sammen, så der etableres møder og match mellem seniorer og unge sårbare og ensomme. Gruppen har den daglige kontakt til seniornetværket og ambassadørerne. Koordinator registrerer de møder og match, der opnås mellem ældre og unge.